AKTUALITY

SPOLEČNOSTI PRO CÍRKEVNÍ PRÁVO

PRAHA – BRNO – OLOMOUC

č. 12/2019/2 **10. ročník** **18. prosince 2019**

Vánoční koncert Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Včera večer se ve Velké aule Karolina uskutečnil tradiční vánoční koncert, který pořádá Právnická fakulta Univerzity Karlovy pro učitele, studenty, zaměstnance a přátele fakulty. Program otevřel děkan fakulty prof. Jan Kuklík svým projevem, v němž připomněl 30. výročí sametové revoluce v Československu. Následovaly skladby předních hudebních skladatelů od období baroka až po současnost, které přednesl soubor Virtuosi di Praga pod uměleckým vedením Oldřicha Vlčka. V programu vystoupili sólistka Národního divadla Alžběta Poláčková (soprán), Şefika Kutluer z Turecka (flétna), Jiří Emmer (varhany) a Václav Janovský (tenor). Na závěr večera, tak jako každý rok, zazpívalo několik set přítomných posluchačů spolu s účinkujícími české vánoční koledy. Doprovodil je smíšený pěvecký sbor Sborissimo z Písku pod vedením Lenky Halamové. Tradičním vyvrcholením byla píseň *Narodil se Kristus Pán*, při níž celý sál povstal.

Kniha o duchovní péči ve veřejných institucích vydána

V tomto týdnu byla publikována anglická kniha *Spiritual Care in Public Institutions in Europe*, kterou uspořádali Jiří Rajmund Tretera a Záboj Horák. Jde o kolektivní monografii, která zachycuje nejnovější právní úpravu působení náboženských společenství a jejich členů ve prospěch armády, policie, vězeňství, sociálních služeb, vzdělávacích institucí, hasičů, obětí trestných činů a katastrof a dalších oblastí v devíti evropských zemích (Anglie, Německo, Francie, Švýcarsko, Rakousko, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Česká republika).
Knihu si lze objednat prostřednictvím internetových stránek.

Dárek pro Jiřího Rajmunda Treteru

Na závěr přednášky z předmětu Manželské a procesní právo církevní na Právnické fakultě Univerzity Karlovy 5. prosince 2019 předala část studentů prof. Jiřímu Rajmundu Treterovi dárek: výtisk Kodexu kanonického práva z roku 1983. Knihu vydali vlastním nákladem ve dvanácti exemplářích a se svými podpisy ji jako překvapení předali prof. Treterovi. Předání se zúčastnil i JUDr. Martin Gregor, PhD., z Právnické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě.

Zleva JUDr. Martin Gregor, prof. Jiří Rajmund Tretera a studenti Jakub Neumann, Václav Syruček, Jan Riedl, Lujza Perstická, David Bláha a Jan Novák.

Foto Záboj Horák

Rozhovor s vězeňským kaplanem Ondřejem Zikmundem

Následující rozhovor vedl člen SPCP Anselm Benedikt Štefan, student Právnické fakulty Univerzity Karlovy a účastník jejího Vědeckého semináře z církevního a konfesního práva.

Mgr. Ondřej Zikmund

Mgr. Ondřej Zikmund, nar. v roce 1982 v Praze, vyrůstal na Vysočině. Evangelickou teologii studoval v Praze a v Tübingen. Od roku 2013 je farářem Českobratrské církve evangelické v Kutné Hoře. Do ženské věznice ve Světlé nad Sázavou dojíždí od podzimu roku 2018. Je ženatý. S manželkou má syna Alberta.

Co Vás přivedlo k práci ve věznici?

Během svého působení ve vikariátu (v evangelických církvích: roční církevní příprava na farářské povolání, která následuje po studiu teologie) jsem se zúčastnil exkurze do věznice v Rýnovicích. Na konci naší návštěvy proběhla beseda s místní kaplankou a s menším počtem vězňů. Domů jsem se vracel s pocitem, že tohle je práce, která dává smysl. A tehdy se ve mně zřejmě zrodila myšlenka, že bych jednou i já mohl pomáhat ve věznici. Nicméně práci pro Vězeňskou duchovní službu jsem sám nehledal. Až jednou mě na seniorátním kurzu oslovil evangelický farář Miroslav Čejka s tím, zda bych nechtěl přiložit ruku k dílu v ženské věznici ve Světlé nad Sázavou. Takovou nabídku jsem nemohl odmítnout. Moje rozhodnutí působit ve věznici potom „posvětilo“ staršovstvo mého sboru v Kutné Hoře, seniorátní výbor Poděbradského seniorátu a nakonec i synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Jak probíhá Vaše návštěva ve věznici?

Po mém příchodu „na bránu“ mě vždycky zkontrolují, zda se nesnažím do budovy něco pronést, „propašovat“. Telefon a další elektronické přístroje musím odložit. Ve věznici se pohybuji v doprovodu místního vězeňského kaplana. Společně konáme bohoslužby, pastorační práci a hodiny výkladu biblických textů.

Jak vypadají takové bohoslužby za mřížemi?

Vězeňským rozhlasem se ohlásí, že budou bohoslužby. Kdo chce jít, jde. Na rozdíl od návštěvy duchovního nemusí nikdo z odsouzených podávat žádnou žádanku. Vězeňkyně jsou potom po skupinách odváděny do kaple, která se nachází v areálu věznice. Celkem tak proběhnou tři bohoslužby po sobě, aby se mohly skupiny prostřídat. Průběh je v zásadě velmi podobný běžné bohoslužbě v našem sboru (modlitby, čtení z Bible, promluva, písně), má však svá specifika. Velkou roli jistě hraje to, že se jedná o čistě ženský kolektiv. Průběh bývá často přerušovaný poznámkami účastnic a člověk si musí dávat dobrý na to, co a jak říká. Odsouzené rády chytají za slovo. Vzpomínám, jak mě to poprvé úplně rozhodilo

z konceptu a zcela jsem se ztratil ve svých poznámkách ke kázání. Svým způsobem to hodně připomíná bohoslužby na dětských táborech, kde je také velmi těžké udržet si pozornost posluchačů. Od jisté doby si např. nepřipravuji delší úvodní modlitby.

Je zájem o bohoslužby?
Určitě je. Běžně se bohoslužeb zúčastní 60 odsouzených. Na svatého Štěpána a na Velikonoční pondělí se jich mohou zúčastnit i hosté „z venku“, takže přijde až dvojnásobek lidí. Důvody, proč vězeňkyně na bohoslužby chodí, jsou rozmanité. Některé si chtějí poslechnout kázání, jiné se chtějí pomodlit; někoho vede do kaple jen čistá zvědavost. Nikdy se mi ale nestalo, že by během bohoslužeb došlo k nějakým nepřístojnostem nebo že by se někdo chystal na protest předčasně odejít (což by ostatně ani nešlo).

Zmínil jste pastorační práci, mohl byste jí trochu přiblížit?
Setkání nejsou stejná. Často mluvím s vězeňkyněmi, které prostě jen zajímá, jak to vypadá mimo svět mříží. Mnohým z nich totiž končí výkon trestu nebo doufají v podmínečné propuštění a nemají osobu, se kterou by si o tom mohly promluvit. Ale témat je mnohem více, počínaje rodinou, od které jsou odděleny, až po obyčejné strasti a příkoří, která zažívají ve věznici. Rozhovor bývá zakončen společnou modlitbou.

Jaký je rozdíl mezi duchovním a psychologem ve věznici?
Rozdílů by bylo více. Tím největším je bezesporu to, že nevypracováváme žádné posudky. Díky tomu mohou být rozhovory mnohem otevřenější. Můžeme se bavit i o tématech, o kterých by se vězeňkyně za normálních okolností s nikým jiným nebavily. Často jsou to maličkosti, jako třeba sny nebo duchové, ale občas to bývají i velmi závažné věci. Ve věznici není nikdo jiný, kdo by měl v popisu práce jim pouze naslouchat. V tomto ohledu jsou duchovní nezastupitelní.

Na závěr bych se rád zeptal, v čem spatřujete největší přínos duchovních ve vězeňství?
O duchovní je ve věznici opravdu velký zájem. Ať už jde o bohoslužby, pastorační návštěvy nebo náboženskou literaturu. Všechen ten čas strávený za mřížemi zřejmě vede k tomu, že člověk začne uvažovat nad tím, co je v životě skutečně důležité, nad tím, co člověka, jak se říká, přesahuje. A duchovní bývá jedinou osobou, která je ochotná si o něčem takovém popovídat. V tom vidím jeho největším přínos: je prostředníkem mezi světem za mřížemi, světem venku a nebem nad námi všemi a zároveň i tak trochu přítelem.

Z nové literatury

PŘIBYL, Stanislav, *Zpovědní tajemství*, in: MATES, Pavel, TULÁČEK, Jan (eds.) a kol., *Tajemství v českém právním řádu*, Leges, Praha, 2019, 392 s., ISBN 978-80-7502-347-6.

TRETERA, Jiří Rajmund, HORÁK, Záboj (eds.), *Spiritual Care in Public Institutions in Europe*, Berliner Wissenschafts-Verlag, Berlin, 2019, 140 s., ISBN 978-3-8305-3991-9, ISBN eBook 978-3-8305-4152-3.

RÓŻAŃSKI, Mieczysław a kol. (eds.), *Prawo w służbie małżeństwu i rodzinie* [Law in service to marriage and family], Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn, 2018, 366 s., ISBN 978-83-65992-23-9.

RÓŻAŃSKI, Mieczysław, KASPAREK, Norbert, *Ochrona dóbr kultury: Aktualne wyzwania* [Protection of cultural goods: Current challenges], Archidiecezjalne Wydawnictwo Łódzkie, Łódź, 2016, 268 s., ISBN 978-83-62934-80-5.

KRZYWKOWSKA, Justyna, SZTYCHMILER, Ryszard, *Adwokat w sprawach o nieważność małżeństwa: Rozwiązania ustawodawcze i ich stosowanie w sądach kościelnych (1983–2018)* [Lawyer in cases of marriage annulment: Legislative solutions and their application in church courts (1983–2018)], Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn, 2018, 217 s., ISBN 978-83-65992-22-2.

Vedení Společnosti pro církevní právo přeje všem členům a příznivcům Společnosti požehnané Vánoce.

Snímek z cesty Revue církevního práva ke čtenářům

Před několika týdny rozeslala redakce Revue církevního práva nejnovější číslo 77–4/2019. Přinášíme čtenářům fotografii z cesty do Postservisu v pražských Vysočanech, které každé číslo Revue koná před tím, než dorazí ke svým čtenářům.

Tajemník Společnosti pro církevní právo Jan Svatoš s výtisky Revue církevního práva právě vyloženými na rampu v Postservisu.

Foto Záboj Horák

Periodikum Aktuality Společnosti pro církevní právo Praha – Brno – Olomouc vydává a elektronickou poštou rozesílá Společnost pro církevní právo, Sudoměřská 25, 130 00 Praha 3. Šéfredaktor: P. prof. Jiří Rajmund Tretera OP. Redakční rada: Záboj Horák, Vojtěch Círus, Tomáš Grundza, Jakub Nagy, Jan Svatoš. Úprava fotografií: Antonín Krč. E-mail: spcp@prf.cuni.cz.

ISSN 2336-5595.